

ULUKILOENDUS

Jahinduse ülesanne:

- Ulukifauna otstarbekas kasutamine
- Jahipidamiseks võimaluste loomine ja nende avardamine
- Saab täita, kui on suure produktiivsusega ja liigiliselt mitmekesine ulukifauna

- Ulukifauna ratsionaalse kasutamise eelduseks on ulukite õigesti planeeritud optimaalne arv alal ja õigesti valitud laskenorm
- Saab määrata loenduse abil, sest loendus peab andma andmed, mis tagaksid ulukite eest õige hoolitsuse ja nende õige kasutusmäära

- Loendamine on ulukite kokku lugemine
- Hõlmab ka ulukite arvukuse või vähemalt selle muutuse suuna kindlakstegemist
- Laiemas tähenduses ulukiliikide populatsioonide struktuuri ja juurdekasvu kindlakstegemine

Loenduse täpsus

- Loenduse täpsusaste on eri liikide puhul ja isegi sama liigi eri asustustiheduse ning jahimajanduse erineva intensiivsuse korral erinev

Meetodi valik ja ala

- Kohalikud tingimused
 - Loenduse maksumus
 - Tööjõud (kes loendab)
 - Tehniliste vahendite kasutamine
 - Millised ulukid
 - Milleks loendatakse
-
- Valitakse enamasti välja juhuslikult
 - Mingist kriteeriumist lähtuvat

Absoluutne ja suhteline

- Absoluutse loenduse korral on tulemuseks ulukiliigi isendite arv pindala kohta
- Suhteline loendus annab hinnangu selle kohta, millisel alal või millisel aastal on ulukiliiki rohkem, millisel vähem või mitu korda rohkem või vähem

Totaalküttimine

- “Lageraie”
- Kõik maha ning loeme üle
- Pluss - saadakse teada absoluutne arvukus
- Miinus – jõhker, mõju arvukusele

Jahisaagi põhjal

- Juhul, kui uluki küttimeks pole määratud piirarvu ning küttimeisel on piirav asjaolu liigi reaalne arvukus
- Eestis väikeulukite arvukuse hindamisel

Küsitlused, ankeedid

- Info nähtud loomade või tegevuse kohta
- Enamasti vabatahtlikud, jahimehed, tudengid
 - a) Jahimeeste teated ja aruanded jahi edukuse kohta
 - b) Vaatluskaardid
 - c) Usaldusisikute kogutud andmed

HUNDI JA ILVESE LOENDUSLEHE VORM

200... a hundi ja ilvese	Loendusleht	Tagastage materjalid 1. aprilliks
Maskond:	Loendaja: keskkonnateenistusse
Jahipiirkond:	Nimi:	Aadressil:
Vaatlusala:	Kontakttelefon:	Faks nr

Kuupäev	Koht	Nähtud jälgi ¹	Nähtud loomi ²	Liik (H,I) ³	Täis- kasvanute arv	Kutsikate arv	Märke kaardil ⁴	Muu teave ⁵

¹ Märkida ristiga vastavasse veergu, kui nähti jälgi.

² Märkida ristiga vastavasse veergu, kui nähti loomi.

³ Märkida liik: H – hunt, I – ilves.

⁴ Märkida täht ja number, millega on vastav vaatlus kaardil tähistatud: H1, H2, H3 jne – hundi vaatlused, I1, I2, I3 jne – ilvesevaatlused.

⁵ Märkida vajadusel oluline lisainfo. Näiteks: isend kütitud, kahjustuste suurus, murtud saakloom vms.

JAHILUKITE ÜLDLOENDUSLEHE VORM

200... a. JAHILUKITE ÜLDLOENDUSLEHT, eelmise aasta võrdlusandmed ja küttemissoov algaval jahindusaastal				Tagastada:			
Maakond:				Pirkonnas jahimaad ha ja elupaiku:			
Jahipiirkond (kaitseala):				Põdrale	Hirvele	Metskitsele	Metsseale
Loendaja (jahihühendus):			 ha ha ha ha

I. A: loendustulemus, võrdlusandmed, küttemissoov, arvandmed toodud isendites

	Lubatav arvukus		Loenduspiirkond, arvukus							Kokku loendati	Eelmisel aastal			Loendaja küttemissoov algaval jahisaastal
			L	K	H	L-loendati			K-kütiti		H-hukkus			
	Min.	Maks.											L	
1. Põder														
2. Punshirv														
3. Metskits														
4. Metssiga														
5. Karu														
6. Hunt														
7. Ilves														
8. Kõbras														

I. B: hinnang arvukuse muutusele: (= muutusetu, + suurenenud, - vähenenud), kütmine eelnenud aastal.

B rühm: nr, liik	=	+	-	Kütitud isendite arv	B rühm: nr, liik	=	+	-	Kütitud isendite arv
9. Rebane					16. Ondatra				
10. Kährik					17. Halljänes				
11. Mäger: asustatud urge					18. Valgejänes				
12. Metsnugis					19. Laanepüü				
13. Kivinugis: esineb/ei esine					20. Nurkkan				
14. Tuhkur					21. Metskurvits				
15. Mink									
Andmed esitas (nimi):					Allkiri:				

KOPRA LOENDUSLEHE VORM

..... maakond

Loenduse aeg: Loendaja: Jahipiirkond

Veekogu nimi	Pesakonna nr. kaardil	Veekogu tüüp ¹ (1..9)	Kaldakõlviku tüüp ² (1..9)	Kopra pesakonna vanus ja isendite arv	Tammide arv	Üleujutatud ala (ha)	Liigniske ala (ha)	Kuivanud puid (tm)

¹ Veekogu tüübid kantakse loenduslehele järgmiselt: 1 – jõgi laiusega >10 m; 2 – jõgi 5–10 m; 3 – jõed ja ojad laiusega alla 5 m; 4 – vanajõed; 5 – järved; 6 – tehis- ja paisjärved; 7 – tiigid ja turbakarjäärid; 8 – kraavid ja kanalid; 9 – muud veekogu tüübid.

² Kaldakõlviku tüübid kantakse loenduslehele järgmiselt: 1 – põllumaa; 2 – kultuurheinamaa; 3 – looduslik heinamaa; 4 – võsastunud heinamaad; 5 – sood ja võsastunud soosalad; 6 – metsaharvikud ja väheproduktiivsed raba ja soometsad; 7 – veekogu kaldaala metsad; 8 – melioreeritud metsaala; 9 – muu kõlvikutüüp.

PRUUNKARU LOENDUSLEHE VORM

ZOO... aasta PRUUNKARU	LOENDUSLEHT	Tagastage materjalid 20. novembriks
Maakond:	Loendaja: keskkonnateenistusse
Jahipiirkond:	Nimi:	Aadressil:
Vastlusala:	Kontakttelefon:	Faks Nr

Kuu- päev	Kõht	Nähtud täiskasvanud isendid				Nähtud <1 a. ja >1 a. pojad				Nähtud jäljed		
		Arv	Esipäka jälje laius (cm)	Suurus (V, K, S) ¹	Värvus (HP, P, TP, K) ²	Arv	Vanus (<1 a.; >1 a) ³	Esipäka jälje laius (cm)	Värvus (HP, P, TP, K) ⁴	Esipäka jälje laius (cm)	Märge kaardil ⁵	Muu teave ⁶

¹ Märkida vaadeldud isendi suhteline suurus: V – väike, K – keskmine, S – suur

² Märkida nähtud isendi värvus: HP – helepruun, P – pruun, TP – tumepruun, K – heleda kaeluse esinemine

³ Märkida poegade vanus: <1 a. – alla ühe aasta vanune, >1 a. – üle ühe aasta vanune

⁴ Märkida nähtud isendi värvus: HP – helepruun, P – pruun, TP – tumepruun, K – heleda kaeluse esinemine

⁵ Märkida number, millega on vastav vaatlus kaardil tähistatud

⁶ Märkida vajadusel muu oluline info. Näiteks: käitumise eripära, kahjustuste suurus, isend kütitud vms.

JAHILUKITE RUUTLOENDUSLEHE VORM

Esikülg

Liik	Liigi tähis kaardil	Transektiliga ristuvate jälgede arv ¹	Vaadeldud isendite arv ²	Isased ²	Emased ²
1	2	3	4	5	6
Pöder	põ				
Metssiga	si				
Hirv	hi				
Metskits	ki				
Pruunkaru	ka				
Hunt	hu				
Ilves	ilv				
Kobras	kob				
Valgejänes	vjän				
Halljänes	hjän				
Rebane	re				
Kährrik	käh				
Ondatra	ond				
Mäger	mä				
Mink	mi				
Tuhkur	tuh				
Metsnugis	nug				
Nirk	ni				
Kärp	kär				
Saarnas	saa				
Orav	or				
Metsis	met				
Teder	te				
Laanepüü	lpüü				
Rabapüü	rpüü				
Nurmkana	nk				

¹Täidetakse ainult imetajate puhul.

²Täidetakse ainult lindude puhul.

Tagakülg

Loendustulemused

Maakond Rendijahi piirkond

Ulukiruudu number Loendaja telefon

Loenduse läbiviimise kuupäev

Lumikatte paksus (cm)

Õhutemperatuur (C°)

Liik	Pöder	Metssiga	Punshirv	Metskits	Pruunkaru	Hunt	Ilves
Kokku							

Liik	Kobras	Valgejänes	Halljänes	Rebane	Kährrik	Ondatra	Mäger
Kokku							

Liik	Mink	Tuhkur	Metsnugis	Nirk	Kärp	Saarnas	Orav
Kokku							

Liik	Metsis	Teder	Laanepüü	Rabapüü	Nurmkana
Kokku					

Ajuloendus

- Üks täpsemaid
- Töömahukas
- Andmed usaldusväärsed

Marsruutloendus

- Võimaldab valikuid
- Ala kindlaks määratud
- Suund juhuslik või kindlaks määratud

Jälgede loendus

- Väikeulukid
- Loetakse marsruuti ületavad jäljed
- Töömahukas
- Ebatäpne

Ruutloendus

- Sarnane jäljeloendusele
- Loendusriba nelinurkne
- Külje pikkus 3 km
- Üks kord aastas, kevadtalvel
- Üks ruut 10...12 000 ha kohta (ca 1 jahtkonna kohta)

Kanaliste marsruutloendus

- Loendajaid kuni 3
- Kokkuleppeline loendusriba
- Loetakse lendutõusnud kanalised
- Augustikuu (pojad lennuvõimelised)
- Asustustihedus ja aastane juurdekasv
- Eestis kolm inimest, loendusriba 60 m

Hirvlaste ekskrementide loendus

- Hilistalvel, varakevadel
- Läbi hirvlaste elupaikade
- Loendusriba 4 m
- Marsruudi saab valida juhuslikult
- Määratakse ekskrementide esinemise tihedust
- **Vaja pabulaid kirjeldada täpsemalt!**

Kvartalloendus

- Saab teostada ainult lumega
- Esimene päev peale lumesadu
- Jäljed kustutatakse ning loetakse teisel päeval uuesti

Avioloendus

- Kõige kallim
- Marsruutloendus õhust
- Avamaastikel

Petersoni meetod

- Loom püütakse kinni, märgistatakse ning lastakse taas vabadusse
- Jälgitakse, kui palju püütakse uuesti kinni või nähakse
- Töömahukas ja kallis

Loendus kogunemiskohtades

- Kogunevad karja väiksele territooriumile
- Võimalik loendada neid, kes kogunevad karjadesse või kindlatesse söömispaikadesse

- Ulukite aastane juurdekasv ning kütmine

